

Gør Danmark dygtigere

Erhvervsstrategi 2025

Juni 2015

AC
Akademikerne

Kolofon

Udgivet af:

Akademikerne,
Nørre Voldgade 29. 3.,
1358 København K

Design/tryk:

Novagraf

Oplag:

500

***Denne publikation kan ved
tydelig kildeangivelse frit kopieres***

Juni 2015

Forord

For Akademikerne er det helt centralt at bidrage til at udvikle den private sektor, som efter en økonomisk krise nu igen skaber vækst og nye arbejdspladser over hele landet.

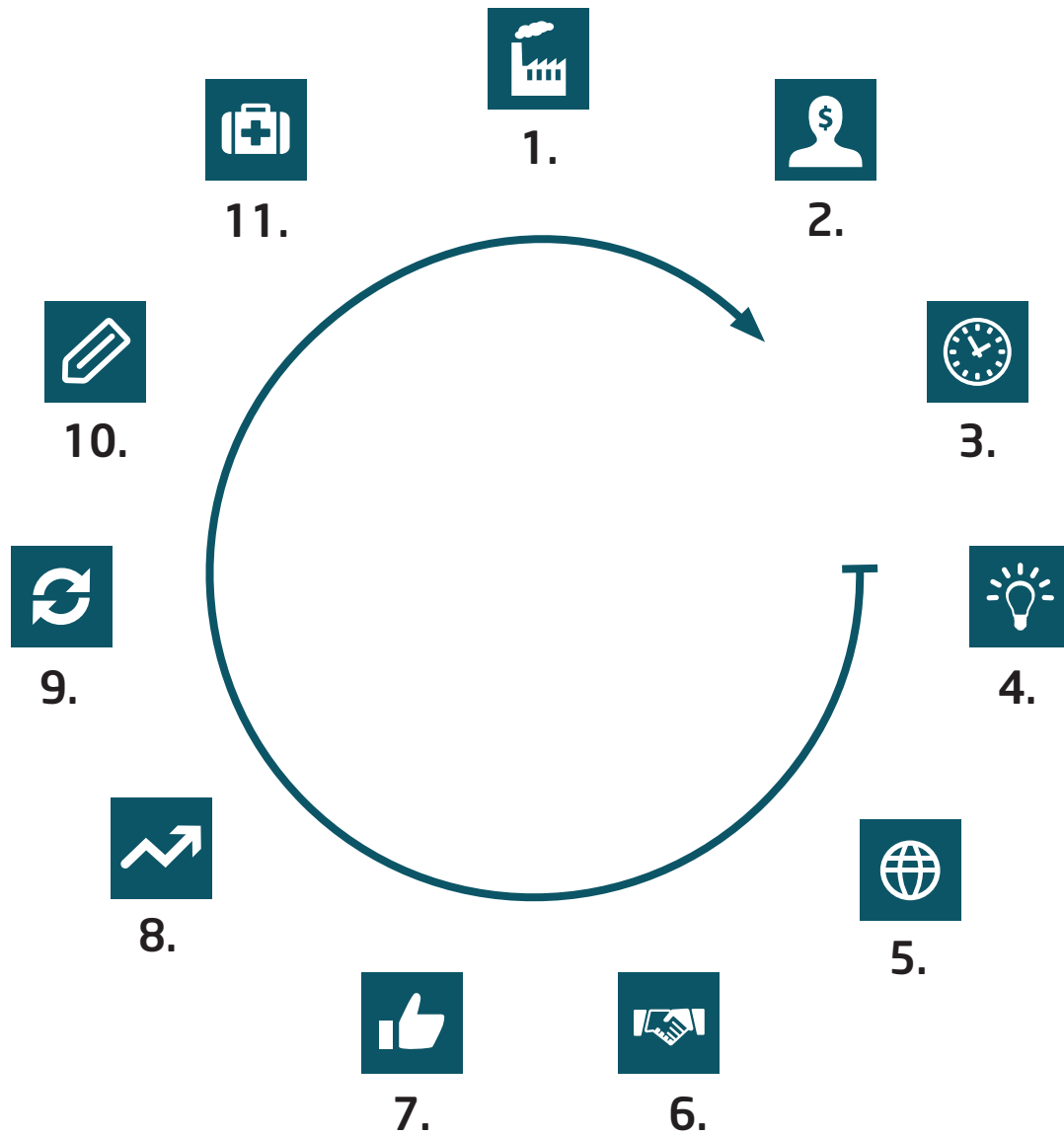
Flere og flere akademikere finder job i den private sektor, og de bidrager med deres viden og kompetencer til at øge virksomhedernes vækst, innovation og produktivitet. Det er højt på Akademikernes politiske dagsorden at styrke de private virksomheder og iværksætterne, og derfor har vi udviklet denne erhvervsstrategi.

Akademikerne er et stærkt fællesskab af 25 faglige organisationer, som i alt repræsenterer 336.000 højtuddannede medlemmer. Erhvervsstrategien er vores fælles bud på, hvilken retning den private sektor i Danmark skal bevæge sig i de kommende 10 år. Strategien giver Akademikernes og de akademiske organisationers bud på, hvordan vi gør Danmark dygtigere og de private virksomheder stærkere.

“Gør Danmark dygtigere” er en vision for udviklingen i den private sektor. Det er den vej, vi synes, udviklingen skal gå, og derfor præsenterer vi også en lang række initiativer, som vi vil arbejde for at gøre til virkelighed. Vi vil invitere alle interesserede til at samarbejde med os om at udvikle initiativerne og gøre dem til fuldt flyvefærdige forslag.

Vi vil først og fremmest styrke virksomhedernes vækst og innovation - og iværksætternes og freelancernes vækst- og arbejdsbetingelser. Vi vil pege på, hvordan akademikernes viden og kompetencer er afgørende for udviklingen i nye såvel som veletablerede virksomheder - også SMV'erne. Vi vil arbejde for, at flere brancher og virksomheder end i dag bliver innovative ved at drage nytte af det, som akademikerne kan. Dermed kan vi gøre Danmark dygtigere.

Finn R. Larsen
Formand for Akademikerne

Indholdsfortegnelse

Forord	3	6. Et stormfuldt men stærkt offentligt-privat samarbejde.	20
Gør Danmark dygtigere	7	7. Når vi har det godt, får vi mere fra hånden	22
1. Når virksomheder og akademikere mødes, bliver der flere job.	10	8. Når vi kobler udvikling, produktion og service, får vi vækst	24
2. Når akademikere sætter i værk, er det en god forretning	12	9. Vi er foran på bæredygtighed, og det skal udnyttes.	26
3. Vi skal kunne arbejde hvor som helst, når som helst.	14	10. Medvind til dansk design, arkitektur og byggeri.	28
4. Vi kan aldrig blive for dygtige.	16	11. Sundhedssektoren som potentiel vækstmotor.	30
5. En magnet for udenlandske talenter.	18		

Gør Danmark dygtigere

Akademikerne har fokus på den private sektor

Det er højt på Akademikernes politiske dagsorden at styrke udviklingen i den private sektor, og akademikerne vil med deres viden og kompetencer bidrage til at skabe værdi i virksomhederne og øge deres vækst, innovation og produktivitet.

Der er heldigvis kommet en del flere akademikere ud i virksomhederne i de senere år, og antallet af akademikere i den private sektor har været jævnt stigende. Over de seneste år er der skabt ca. 5.000 nye akademikerarbejdspladser i den private sektor årligt, og efterspørgslen vil formentlig stige fremover. Der bliver også uddannet mange flere akademikere i de kommende år, og det udgør et stort potentiale i forhold til at skabe stærke,

innovative og konkurrencedygtige virksomheder.

Der er dog brug for nye initiativer, der kan være med til at sikre, at virksomhederne hele tiden udvikler og fornyer sig, og at akademikernes viden og kompetencer kommer mere i spil også i SMV'erne. Akademikerne ønsker at vinde nyt terræn ved at arbejde for, at flere brancher og virksomheder end i dag drager nytte af det, som akademikerne kan.

Gør Danmark dygtigere

Det er Akademikernes erhvervspolitiske mission at gøre Danmark dygtigere. Akademikerne kan - uanset hvor de arbejder - bidrage til at forbedre virksomhedens eller organisationens produkter og kerneydelser og til at gøre alle i virksomheden eller organi-

sationen dygtigere. Akademikerne i den private sektor bidrager til at øge produktiviteten og til at innovere og udvikle virksomhedernes markeder, produkter og services.

Vi ønsker et samfund, hvor der skabes mange flere attraktive akademiske arbejdspladser i de private virksomheder, og vi vil bidrage til, at vi i 2025 har et produktivt, højteknologisk og bæredygtigt samfund. Det skal ske ved, at akademikerne i stigende grad anvender deres viden og kompetencer til at skabe øget værdi i de private virksomheder.

Akademikernes erhvervspolitiske vision handler om at skabe velfungerende og konkurrencedygtige virksomheder - og vækst og beskæftigelse. Det centrale i visionen er at nå en

situation, hvor akademikere skaber øget værdi og nye job i alle brancher og typer af virksomheder.

Løft udfordringerne - og realiser potentialet

De privatansatte akademikere leverer et stort bidrag til at udvikle erhvervslevet. Men der er også en række udfordringer, som skal løftes, for at akademikernes potentiale kan realiseres fuldt ud i den private sektor.

Andelen af akademikere i den private sektor og kendskabet til akademikernes kompetencer er mindre end i de lande, vi normalt sammenligner os med – og der er adskillige konkrete brancher, hvor det kunne give øget vækst og produktivitet at ansætte flere akademikere.

Akademikerne er oftest ansat i de store private virksomheder, mens for få af dem er ansat i SMV'erne, hvor den generelle beskæftigelse primært øges. Det er ikke tit nok, at akademikere skaber nye virksomheder, og de ser for sjældent sig selv som virksomheds- og jobskabere.

Både blandt virksomheder og akademikere er der fordomme, som gør det gode match svært. Mange virksom-

hedsledere, ikke mindst i SMV'erne, har svært ved at forestille sig, at en akademiker kan bidrage med noget til deres virksomhed. Og de fleste akademikere arbejder helst i store virksomheder og bor i de største byer. Der er brancher, som ikke kan få akademisk arbejdskraft med de kompetencer, der er behov for, mens der er ledige akademikere med andre typer af kompetencer.

Akademikerne har ikke nok opmærksomhed på job i udlandet trods den stigende globalisering. Samtidig er virksomhederne ikke særlig interesserede i at ansætte akademikere med kompetencer fra udlandet.

Hvad vil vi selv bidrage med?

Akademikerne vil udvikle den private sektor, og med denne erhvervsstrategi i hånden vil vi bidrage til, at flere private virksomheder, også blandt SMV'erne, finder det værdifuldt at ansætte en akademiker.

Vi vil arbejde for et bedre match mellem akademikernes kompetencer og de kompetencer, som virksomhederne efterspørger – og for at få flere akademikere ansat i de brancher, hvor der i dag er få akademikere. Vi vil arbejde for at øge andelen af akademikere, som starter egen virksomhed, og vi vil

bidrage til at skabe flere nye vækstvirksomheder.

Akademikerne skal være mere mobile, og vi vil arbejde for at ændre kulturen, så flere akademikere får lyst, evne og adgang til at arbejde i SMV'erne og uden for de store universitetsbyer.

Sammen med politikerne og erhvervsorganisationerne vil vi arbejde for at synliggøre akademikernes kompetencer og gøre det attraktivt for alle typer af virksomheder at ansætte akademikere. Vi skal vise, hvordan vi bidrager til at skabe værdi og øget produktivitet i virksomhederne og derved give flere virksomhedsledere lyst til at ansætte akademikere.

De muligheder og udfordringer, som globaliseringen skaber, skal være en vigtig del af akademikernes dagsorden, så vi kan bidrage til at skabe globalt udsyn og bringe virksomhederne ud over grænserne. Vi vil arbejde for en mentalitetsændring for at øge mobiliteten over grænserne, så akademikere henter nye kompetencer hjem til virksomhederne.

Strategiske mål - akademikerne i den private sektor 2025

A. Flere job og flere akademikere i den private sektor

I 2025 skal der være ca. 1.500.000 beskæftigede i den private sektor - mod ca. 1.375.000 i 2014.

I 2025 skal akademikernes andel af beskæftigelsen i den private sektor være 15 pct. - mod 8,8 pct. i 2013.

I 2025 skal andelen af ansatte med en videregående uddannelse (KVU+MVU+LVU) i små danske virksomheder (<50 årsværk) være 30 pct. - mod godt 19 pct. i 2011.

B. Nye akademikervirksomheder

I 2025 skal der årligt være 25 nystartede akademikervirksomheder pr. 100.000 indbyggere - mod 11,6 i 2004.

I 2025 skal virksomheder startet af universitetsstuderende eller -dimittender i gennemsnit beskæftige 2,8 årsværk ét år efter opstart - mod 2,4 årsværk i dag.

I 2025 skal andelen af virksomheder startet af universitetsstuderende eller universitetsdimittender, der overlever deres 3. år være 50 pct., - mod 43 pct. for perioden 2001-2008.

1. Når virksomheder og akademikere mødes, bliver der flere job

Der mangler akademikere i danske virksomheder. Mange virksomheder øger deres produktivitet, innovation og vækst ved at ansætte deres første akademiker eller ved at ansætte akademikere med andre typer af kompetencer end dem, som de i forvejen har ansat. Men i Danmark er andelen af akademikere i den private sektor og kendskabet til akademikernes kompetencer mindre end i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Der er hele brancher, hvor akademikernes bidrag til at udnytte virksomheders potentiale mangler. Akademikere er først og fremmest ansat i store virksomheder, mens mange små og mellemstore virksomheder aldrig har haft en akademiker ansat. Der er også en ulige geografisk fordeling, idet der er langt færre akademikere ansat i virksomhederne i yderområderne sammenlignet med virksomhederne i storbyerne. Akademikerne skal ud i provinsen og ud i de brancher, hvor de mangler.

Målsætninger:

Flere akademikerhjerner i den private sektor - også i provinsen

For at øge vækst, innovation og produktivitet i den private sektor skal der være langt flere akademikere ansat i de private virksomheder; ikke mindst i de små og mellemstore virksomheder og uden for storbyerne.

Akademikere giver brændstof til nye brancher

For at sikre et videnløft, øget værdiskabelse og øget produktivitet i virksomhederne, skal der være langt flere akademikere ansat i de sektorer, hvor der aktuelt ikke er så høj en andel af akademikere.

Mere gør-det-selv på jobfronten

Akademikere skal i højere grad end i dag selv skabe deres egne job i private virksomheder og derved bidrage til det gode match.

Initiativer:

Vækstpilotordningen skal flyve

1) Politikerne bør etablere en vækstpilotordning, hvor virksomhederne i en periode får tilskud til at ansætte en højtuddannet. Det vil styrke innovationen og væksten i virksomhederne og skaffe flere unge højtuddannede fodfæste på arbejdsmarkedet.

Flyt det gode match ud i marken

2) Politikerne bør koble den regionale og lokale erhvervs- og beskæftigelsesfremme og sikre en opsøgende virksomhedsindsats, der kan matche akademikere og interesserede virksomheder.

Eksportfremme er styrketræning af konkurrenceevnen

3) Politikerne bør sikre en løbende udvikling af eksportfremmeindsatsen for at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og eksport og dermed skabe flere akademikerjob i eksportsektoren.

Studerende og SMV'er skal mødes

4) Universiteterne bør have fokus på øget samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og SMV'er uden for uddannelsescentre om praktikforløb og opgaveløsning.

Find barrierer og skab kompetencer

5) Akademikerne vil gennemføre en undersøgelse af, hvilke barrierer der er for at skabe gode match mellem SMV'er og akademikere. Endvidere vil Akademikerne arbejde for, at ledige højtuddannede kan og vil efteruddanne sig til ny jobmuligheder.

Når virksomheden går i arv - brug akademikere!

6) Akademikerne vil gennemføre en kampagne med fokus på udfordringerne knyttet til generations- og ejerskifte i SMV'erne og på akademikerens mulige bidrag til virksomhedernes udvikling.

Del en akademiker

7) Akademikerne vil bidrage til at gøre det nemmere for SMV'erne at ansætte en højtuddannet i delejob på ordinære ansættelsesvilkår. Med et delejob har akademikerens flere arbejdsgivere, så der skal være ekstra fokus på gode vilkår og godt arbejdsmiljø.

2. Når akademikere sætter i værk, er det en god forretning

Der skal være flere akademikere, der skaber nye virksomheder. Og akademikere skal i højere grad se sig selv som virksomheds- og jobskabere. De er nemlig gode til det. Når man sammenligner nye virksomheder tre år efter deres opstart, så er der højere produktivitet, omsætning og flere ansatte i de virksomheder, som startes af nyuddannede med en universitetsuddannelse end i virksomheder, der er startet af de øvrige iværksættere. Iværksætteraktiviteten på universiteterne er stigende.

Men finanskrisen har været hård ved danske iværksættere - de har svært ved at låne penge, og antallet af konkurser er stadig højt. Hvis andelen af højtuddannede iværksættere skal stige, og det vækstpotentiale, de besidder, skal realiseres, så er det nødvendigt med politisk og økonomisk prioritering af støtte til området.

Målsætninger:

Dobbelt op på iværksættere, tak

Der skal ske en fordobling af antallet af vækstiværksættere og dermed jobskabende iværksættere i alle fag/brancher.

Flere iværksætter-eventyr - nu!

Flere akademikere, herunder også nyuddannede, skal starte virksomheder.

Giv dem et lån - det betaler sig!

Videniværksættere har en højere omsætning og produktivitet og har flere beskæftigede, hvorfor viden iværksættere skal have bedre adgang til risikovillig kapital.

Initiativer:

Iværksætterpiloterne er kommet for at blive

1) Politikerne og Innovationsfonden bør gøre iværksætterpilotordningen permanent og fordoble bevillingen på finansloven. Iværksætterpiloterne bør have en god branchemæssig bredde.

Flere testbaner

2) Politikerne bør forøge og målrette midler til Pro-of-of-Concept til at markedsmodne opfindelser og projekter fra universiteterne.

Nye måder at eje og finansiere

3) Iværksætterne og supportsystemet omkring dem bør arbejde på at fremme nye ejer- og finansieringsformer, og flere iværksættere skal afprøve disse, fx andelsejerformer og crowdfunding.

Learning by doing

4) Universiteterne bør sikre, at studerende, der under studiet starter egen virksomhed, har mulighed for at få merit for arbejdet med virksomheden.

Har du talt med din iværksætter i dag?

5) Kommunerne og regionerne bør sikre, at de kan tilbyde højtuddannede videniværksættere kvalificeret rådgivning og støtte bl.a. ved at indgå et tættere samarbejde med stærke iværksættere og iværksætttermiljøer.

Verdens ældste og bedste rådgivningskoncept

6) Akademikerne vil fremme at der indføres mentorordninger, mellem virksomhedsejere og iværksættere.

Der er mange måder at gøre det på

7) Akademikerne vil styrke alternative vækstmodeller blandt akademikeriværksætterne, fx vækst gennem netværk.

3. Vi skal kunne arbejde hvor som helst, når som helst

Infrastrukturen – både den fysiske og den digitale – er afgørende for virksomhedernes produktion og for deres mulighed for at rekruttere de medarbejdere, som de har brug for. Og medarbejdere skal kunne skifte job og arbejde uden begrænsende klausuler fra deres tidligere arbejdsgivere.

Den fysiske infrastruktur er afgørende for mobiliteten, så medarbejderne kan bo og arbejde forskellige steder i landet – og den digitale infrastruktur binder landsdele og lande sammen, så arbejdet i langt større udstrækning kan udføres hvor som helst og når som helst. Derfor skal der være stabil og velfungerende bredbåndsdækning i hele landet.

Der er i særlig grad brug for at styrke yderområderne og sørge for, at det også er attraktivt at tage et job og bosætte sig uden for de store byer. Der er særligt behov for at styrke virksomhederne i udkantsområderne ved at gøre det lettere for dem at rekruttere medarbejdere – både fra udlandet og fra andre landsdele – og der skal sørges for, at hele familien føler sig velkommen.

Målsætninger:

Vi skal kunne flytte os hurtigere og grønnere

Der skal investeres i den fysiske infrastruktur og transportteknologi, som er mest skånsom for miljøet, som giver den mest markante reduktion af transporttiden, og som øger mobilitet mellem de store centre og de øvrige dele af landet.

Mindre transport - mere arbejde

Der skal sættes mere fokus på, hvordan øget digital kommunikation og samarbejde kan give en transportreduktion, fordi det mindsker behovet for at flytte varer og mennesker.

Bedre dækning - nu!

Der skal være lige adgang til mobil- og internetdækning over hele landet – også i yderområderne – og Danmark skal ligge på den globale top 5 på bredbåndshastighed.

Familier er velkomne overalt i landet

Det skal være attraktivt for højtuddannede og deres familier – danske såvel som udenlandske - at få job i alle dele af landet.

Vi må ikke hindre folk i at gøre det, de er dygtige til

Virksomhedernes bindinger på medarbejderne, som hindrer den faglige mobilitet, skal fjernes. Vi får den bedste udnyttelse af medarbejdernes viden, når de frit kan søge derhen, hvor deres kompetencer gør mest gavn.

Initiativer:

Ny miljørigtig trafik

1) Politikerne bør investere mest i nye kollektive trafikformer, fx elektriske tog, hurtige togforbindelser og andre trafikformer, der belaster miljøet mindre end eksempelvis fly.

Mindre transport

2) Politikerne bør iværksætte en national handlingsplan med initiativer, der kan reducere transporttiden for varer og mennesker.

Mobilnetværk der dækker hele landet

3) Ved udbud af tilladelser til etablering og drift af mobilnetværk bør politikerne stille krav om forsyningspligt og fuld dækning.

Kontoret med i toget og bussen

4) Politikerne, telebranchen og operatørerne (fx DSB), bør sørge for sikker digital understøtning af arbejde under transport, så internettet generelt kan fungere som pendlernes arbejdsplatform på vej til og fra arbejde.

Attraktive yderområder for hele familien

5) Kommuner og virksomheder i udkantsområderne bør have en strategi for at tiltrække højtuddannede og deres familier med fokus på bl.a. velfungerende digital infrastruktur, job til ægtefællen, tilgængelige boliger og færre krav til aktuel bosætning.

Ingen bånd på kloge hoveder

6) For at øge mobiliteten bør politikerne afskaffe ansættelsesklausulerne, så virksomhederne ikke hindres i at ansætte de mest kvalificerede medarbejdere – hvilket særligt er en hindring for nystartede virksomheder i hurtig vækst.

Vi skal ud i det blå

7) Akademikerne bør bidrage til, at de højtuddannede øger deres mobilitet på tværs af Danmark og på tværs af landegrænser.

Vi får meget fra hånden derhjemme

8) Akademikerne vil arbejde for, at virksomhederne, herunder særligt SMV'erne, får et mere positivt billede af fjern- og hjemmearbejde – og for at akademikerne selv bliver bedre til at demonstrere mulighederne i atypiske arbejdsformer og distancearbejde for virksomhederne.

4. Vi kan aldrig blive for dygtige

Virksomhedernes innovation, produktivitet og vækst bygger på, at de kan få den rigtige viden og de bedst uddannede medarbejdere med de rigtige kompetencer. Et velfungerende uddannelsesystem er afgørende for, at virksomhederne får gode medarbejdere, og det samme er et forskningssystem, der kan levere viden til virksomhedernes innovation og produktudvikling.

Aktuelt er det en udfordring at sikre uddannelsernes kvalitet - og mange steder også deres relevans - i forhold til ikke mindst det private arbejdsmarked. Ofte er der også brug for at sikre en større kontakt mellem de studerende og de virksomheder, hvor de skal finde arbejde, bl.a. gennem virksomhedsnære opgaver og praktik. Der er også brug for øgede investeringer i forskningen og for øget samarbejde og mobilitet mellem universiteter og virksomheder.

Målsætninger:

Think Denmark!

Danmark skal være et internationalt kraftcenter for viden, der tiltrækker og fastholder de bedste talenter, forskere og forskningsintensive virksomheder.

Flere uddannelser til en karriere i erhvervslivet

Universiteterne skal i højere grad udanne bredt kvalificerede kandidater med kompetencer, der retter sig mod virksomhederne.

Tværfagligt samarbejde gør os klogere

Der skal være mere tværfagligt samarbejde i uddannelsessystemet, og evnen til at arbejde på tværs af discipliner skal styrkes.

Studerende kend din virksomhed

Mange flere studerende skal have kendskab til de job- og praktikmuligheder, som findes i virksomhederne - særligt i SMV'erne - og i de brancher, hvor der er få akademikere ansat.

Byg bro mellem forskning og virksomheder

De højtuddannede skal være brobyggere mellem de offentlige forskningsmiljøer og virksomhederne.

Initiativer:

Forskning der gør en forskel

1) Politikerne bør øge de offentlige forskningsinvesteringer fra 1,1 pct. af BNP til 1,5 pct. af BNP, og de ekstra midler skal særligt anvendes til erhvervsrettet forskning.

Prøv uddannelsen af før du går videre

2) Politikerne bør sikre en forlængelse af retskravet til at komme ind på en kandidatoverbygning til 5 år, så det bliver lettere for bachelorerne at prøve deres kompetencer og uddannelsens relevans af på arbejdsmarkedet – og derefter fortsætte deres uddannelse.

Forstå forretningen

3) Universiteterne bør udvide samarbejdet med virksomhederne om uddannelserne for at øge de studerendes jobmuligheder. Forretningsforståelse skal ind i flere uddannelser, og virksomhederne, også SMV'erne, skal bidrage til cases og jobarrangementer.

Mere praktik skal der til

4) Universiteterne bør arbejde for, at flere studerende kommer ud i virksomhederne i løbet af uddannelsen – også selv om fremdriftsreformen gør det sværere. Der skal være obligatorisk praktik i visse uddannelser, og såkaldte virksomhedskandidater kan arbejde i en virksomhed som en del af uddannelsen.

Forskning og de mindre virksomheder i pardans

5) Politikerne bør styrke de eksisterende initiativer, der sætter fokus på brobygningen mellem de offentlige forskningsmiljøer og de mindre virksomheder, fx bør bredden i de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter øges.

Forskere på udveksling

6) Akademikerne vil sammen med universiteterne arbejde for, at der bliver større forskermobilitet mellem de private virksomheder og universiteterne – også til gavn for diversiteten i undervisningen.

5. En magnet for udenlandske talenter

For en lille åben økonomi som Danmark er det vigtigt at kunne tiltrække investeringer og talent. En højtuddannet udlænding med familie bidrager i løbet af et ophold i Danmark med en nettogevinst til det danske samfund. At tiltrække og fastholde højtuddannet international arbejdskraft er et vigtigt led i at skabe og fastholde flere arbejdspladser i Danmark.

En velfungerende offentlig sektor og et fleksibelt arbejdsmarked med ordnede forhold, hvor højtuddannede har mulighed for at bruge deres talent, er stærke kort på hånden i spillet om at få talenterne til at vælge Danmark. Når vi skal tiltrække flere udenlandske talenter til Danmark, er der behov for, at danske virksomheder og andre relevante aktører i udlandet kan fungere som ambassadører for Danmark og vores stærke klynger.

Målsætninger:

Vi vil så gerne have, at I bliver lidt længere

Danmark har et klart mål om at tiltrække og fastholde højtuddannet udenlandsk arbejdskraft, men det bør følges op af en klar politik for, hvordan vi gør det mere attraktivt for udlændinge at blive længere i Danmark frem for at rejse hjem efter kort tid.

Vi må klynge os til de udenlandske akademikere

Højtuddannet udenlandsk arbejdskraft skal understøtte danske klyngers arbejde med at opbygge en international styrkeposition.

Lige vilkår for alle

Det skal sikres, at også den højtuddannede udenlandske arbejdskraft arbejder i Danmark på nationale vilkår, så vi undgår social dumping.

Initiativer:

Lad de dygtigste blive her længere

1) Politikerne bør sikre, at greencardordningen kan forlænges for udenlandske medarbejdere, der skaber værdi for det danske samfund.

Hele familien skal tænkes med

2) De lokale politikere og forvaltninger bør sætte fokus på initiativer målrettet hele den udenlandske families trivsel, så alle familiemedlemmerne får hverdagen til at fungere, fx finde et job til ægtefællen og plads i daginstitution og internationale skoler til børnene.

Made in Denmark

3) Politikerne bør sørge for en bedre branding af Danmarks styrke som et land med fagligt spændende jobs, familievenlige arbejdspladser og en stærk velfærdsstat med velfungerende daginstitutioner og skoler.

Danske klynger har potentiale

4) De regionale politikere bør styrke danske klyngers internationalisering økonomisk via strukturfondsmidler, således at det bliver attraktivt for udenlandsk arbejdskraft at komme til Danmark og arbejde.

Kære studerende, vi har et godt tilbud til jer

5) Politikerne, universiteterne og virksomhederne bør gøre en aktiv og målrettet indsats for at fastholde udenlandske studerende på det danske arbejdsmarked efter endt uddannelse.

Lær jobbet at kende før du kommer

6) Politikerne bør styrke mulighederne for, at greencardindehaverne finder et relevant job i Danmark ved at tilbyde dem introduktion til det danske arbejdsmarked og kurser i jobsøgning mv. allerede inden de kommer til Danmark.

Flygtninge kan gøre en forskel

7) Akademikerne vil gennem konkrete projekter arbejde aktivt for, at asylansøgere og flygtninge får bedre muligheder for at bruge deres kompetencer i erhvervslivet, så vi både kan hjælpe, fastholde og udvikle deres muligheder for at bidrage i relevante job og styrke det danske erhvervsliv.

6. Et stormfuldt men stærkt offentligt-privat samarbejde

Samarbejdet mellem det offentlige og det private er svært, men der er fremtid i det. Danmark har de bedste forudsætninger for at involvere borgere, virksomheder og den offentlige sektor i store projekter, hvor man i fællesskab udvikler og tester nye løsninger.

Det offentlige spiller en stor rolle i det nye innovationsparadigme, både som aftager af nye innovative løsninger og som bidragsyder til at udvikle og teste produkter og serviceydelser.

Men for at opretholde en styrkeposition, baseret på en veludbygget offentlig sektor, er der behov for, at der arbejdes videre med at forny den.

Arbejdet med at investere i og styrke et tæt samarbejde mellem den offentlige sektor og private virksomheder må fortsætte, så unikke offentlige traditioner og erfaringer kan danne udgangspunkt for nye totalløsninger inden for stærke danske nicheområder som bl.a. velfærds- og sundhedsteknologi, klima og miljø. Disse totalløsninger udmærker sig ved, at de er efterspurgte og egner sig til eksport,

og de leveres ofte i et samarbejde mellem den offentlige sektor og små som store private virksomheder.

De store projekter er der store muligheder i for store virksomheder. Og de mindre og dygtige virksomheder skal have adgang til de store offentlige markeder.

Målsætninger:

Den offentlige sektor skal gå forrest

Den offentlige sektor skal gå foran og inkorporere krav om viden og service ved køb af produkter. Derved skabes der incitamenter til kreative koblinger af produktions- og servicevirksomheder i forbindelse med offentlige udbud.

At regne det hele med er ofte bedst og billigst

Ved offentligt-privat samarbejde om udbudsopgaver må der ses på det samlede ressourceforbrug i et helhedsperspektiv, hvor de indirekte omkostninger også indgår, så samarbejdet ikke styres af en besparelseslogik.

Bliv klogere på bæredygtige udbud

Kommuner og regioner skal sørge for, at deres ansatte får de nødvendige kompetencer til, at de i forvaltningen af nye udbudsregler kan vurdere den bæredygtige indkøbsprofil. Desuden skal kommuner og regioner udbrede anvendelse af innovationspartnerskaber til udvikling og køb af nye varer og tjenester, der ikke allerede findes på markedet.

Gør samlivet lettere

Det skal være lettere at finansiere offentligt-privat samarbejde, og reglerne herom skal være mindre bureaukratiske.

Initiativer:

Byd partnerne op til dans før udbuddet

1) Politikere nationalt, regionalt og lokalt bør benytte aftaler og partnerskaber før udbud og på den måde udnytte begge parter produktionsapparat og kompetencer kreativt. Et eksempel er samarbejde mellem region (bygherre), rådgiver og entreprenør om krav til offentlige bygge- og anlægsopgaver.

Det er ikke et spørgsmål om pris

2) Politikerne bør i langt højere grad prioritere innovation og kvalitet på lige vilkår med pris, når det gælder offentlige udbud og offentligt-privat samarbejde.

De små skal også kunne lege med

3) Politikere bør sikre, at den lovgivning, der gør det lettere for SMV'er og iværksættere at deltage i store offentlige projekter, også fører til en praksis, hvor SMV'er kommer i spil og dermed kommer til at bidrage til at styrke offentligt-privat samarbejde og innovation.

7. Når vi har det godt, får vi mere fra hånden

Det er en gevinst for virksomhederne at arbejde på at sikre medarbejderne et attraktivt arbejdsliv, fordi en arbejdsplads med gode ansættelsesvilkår og uden stress giver mere produktive medarbejdere og bedre resultater. En undersøgelse fra Akademikerne viser, at produktiviteten er ca. 30 pct. højere for akademikere, der i meget lav grad eller slet ikke er stressede, i forhold til akademikere der i meget høj grad er stressede.

Der er brug for rummelighed og fleksibilitet i arbejdslivet, og der skal være muligheder for efter- og videreuddannelse, så akademikere kan holde deres kompetencer ved lige. Der skal også være plads til, at akademikere kan ændre på deres arbejdstid i forhold til privatlivets behov, og der skal være fokus på en familiepolitik, der gør det muligt at skabe en ordentlig balance mellem arbejdsliv og privatliv.

Endelig er der behov for et særligt fokus på vilkårene i de virksomheder, som opererer globalt, fordi konkurrencen stiller ekstra store krav til deres vilje og evne til at sikre et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

Målsætninger:

Et godt arbejdsmiljø giver produktive medarbejdere

Der skal sættes mere fokus på, at et sundt og attraktivt arbejdsliv uden utryghed og stress gør medarbejderne mere produktive.

Vil skal kunne klare et langt arbejdsliv

Arbejdspladserne skal være rummelige og fleksible, så medarbejderne kan klare at fungere godt over et langt arbejdsliv, og så virksomhederne der ved sikres tilstrækkelig arbejdskraft.

Akademikere har også brug for efteruddannelse

Der skal være større fleksibilitet i forhold til at give adgang til efter- og videreuddannelse for at sikre, at den viden, som akademikere tilbyder virksomhederne, er up-to-date.

En stærkere familiepolitik

Både aftaler og lovgivning skal rumme en stærkere familiepolitik, der understøtter fleksibilitet og balance mellem arbejdsliv og familieliv.

Initiativer:

Både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø er vigtigt

1) Politikerne bør sikre, at et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø bliver sidestillet i lovgivning og praksis, fx når der afsættes midler til forebyggelse og ved behandling af arbejdsskadesager.

Vores arbejdspladser skal være endnu bedre

2) Virksomhederne bør løbende arbejde for at forbedre medarbejdernes psykiske arbejdsmiljø, for at forebygge stress og arbejdsbetinget psykisk sygdom og øge produktiviteten generelt.

Selvledende medarbejdere har også brug for ledelse og godt arbejdsmiljø

3) Virksomhederne bør sikre, at lederne får værktøjer til at lede selvledende medarbejdere samt til at identificere og håndtere problemstillinger omkring det psykiske arbejdsmiljø.

Et godt arbejdsmiljø skal også være et succeskriterium for ledere

4) Virksomhederne bør sikre, at et godt og produktivt psykisk arbejdsmiljø kommer til at indgå i ledernes succeskriterier på lige fod med produktionsmål

Større tryghed øger mobiliteten

5) Politikerne bør sikre funktionæransatte bedre mod usaglig afskedigelse for at øge mobiliteten og den rette fordeling af kompetencer mellem virksomhederne. Det skal være muligt at få godtgørelse for usaglig afskedigelse allerede efter udløbet af prøvetiden. Desuden skal godtgørelsesniveauet i funktionærloven bringes på samme niveau som i anden lovgivning om beskyttelse af lønmodtagere.

Dagpengesystemet skal forbedres

6) Politikerne bør skabe et mere velfungerende dagpengesystem, hvor arbejdsstyrken – fastansatte såvel som freelancere – sikres en reel økonomisk tryghed som compensation for, at man tilbyder virksomhederne en høj fleksibilitet i ansættelsen og medarbejdere og freelancere høj fleksibilitet i arbejdet.

Akademikere på nedsat tid

7) Akademikerne vil sammen med arbejdsgiverne arbejde for, at det i højere grad end i dag er muligt og acceptabelt også for akademikere at arbejde på nedsat tid, så der skabes fleksibilitet henover arbejdslivet og et mere fleksibelt udbud af arbejdskraft.

Ret til kompetenceudvikling

8) Akademikerne vil arbejde for, at kompetenceudviklingsplaner og tid til efter- og videreuddannelse er med i overenskomster og kontrakter.

En fond skal bane vejen for efteruddannelse

9) Akademikerne bør afsøge mulighederne for, at politikerne efter dialog med arbejdsmarkedets parter etablerer efteruddannelsesfonde, som arbejdsgiverne indbetaler til kollektivt, således at også de kontraktansatte, herunder medarbejdere i SMV'erne, bliver omfattet.

Det skal være nemmere at være far, mor og børn

10) Politikerne bør gennemføre flere familiepolitiske forberinger såsom lønnet barsel til mænd og kvinder samt sikring af kvalitet i dagtilbud.

Hjemmeservice hjælper på work/life-balancen

11) Politikerne bør etablere en hjemmeserviceordning med fradrag for servicearbejde i hjemmet. Hjælp til husholdningen støtter familien og de voksnes arbejdsliv - og skaber nye servicejob.

8. Når vi kobler udvikling, produktion og service, får vi vækst

Der er behov for at styrke videnbaserede klynger, fordi vi ved, at det giver vækst i danske produktions- og servicevirksomheder. Det drejer sig om områder som fx energi, sundhed, fødevarer og velfærdsteknologi.

Globaliseringen øger konkurrencen for danske virksomheder på de internationale markeder. Heldigvis er dansk produktion både dynamisk, videnintensiv og specialiseret, og den udgør en betydelig del af dansk eksport og økonomi. Men konkurrencen er benhård, og det stiller krav om øget produktivitet og innovation i alle led i værdikæden, hvis vi også i fremtiden skal kunne fastholde produktion i Danmark.

En vigtig forudsætning for at sikre produktion i Danmark er først og fremmest et højt vidensniveau i form af en veluddannet arbejdsstyrke. I Danmark skal vi leve af at levere specialiseret produktion og service med et højt videnindhold, og den akademiske arbejdskraft bliver afgørende for at kunne realisere denne form for produktion – og for at høste produktivtetsgevinster ved automatisering og

digitalisering. Endelig skal produkterne tilføres værdi i form af service, så de kan rykke op i værdikæden.

De danske produktionsvirksomheder spiller endvidere en væsentlig rolle som efterspørger af ydelser i andre sektorer i økonomien; de er nemlig afhængige af en velfungerende privat servicesektor, og efterspørger tjenesteydelser, som bl.a. omfatter reparation og vedligeholdelse af bygninger, inventar og maskiner, transport, finansiering, rådgivning m.v.

Målsætninger:

Invest in Danmark

Det skal være mere attraktivt for inden- og udenlandske virksomheder at investere i viden, teknologi, forskning og højtuddannet arbejdskraft i Danmark.

Klynger i vækst

De danske videnbaserede klynger skal styrkes, og fremadrettet skal der være mere fokus på, hvordan disse klynger udnytter deres vækst- og udviklingspotentialer.

Mere hi-tech til små produktionsvirksomheder

Særligt de mindre produktionsvirksomheder skal tilføres ny produktionsteknologi – herunder automatisering og digitalisering.

Akademikere skaber bedre løsninger i servicesektoren

Den private servicesektor i Danmark skal hæve videnniveauet og øge produktiviteten i erkendelse af, at det er vejen til ny og bedre opgaveløsning.

Initiativer:

Med mere viden om stærke klynger klarer vi os bedre

1) Universiteterne bør forske i, hvordan vi kobler produktion og service tættere sammen og sikrer videnoverførsel til klyngerne. Det skal bidrage til at fastholde produktion i Danmark og gøre os i stand til at klare os i den internationale konkurrence.

Flere penge til de dygtige klynger

2) Politikerne bør arbejde på at sikre kapital til virksomhederne i de stærke videnbaserede danske klynger, så de kan fortsætte deres arbejde og blive internationale spillere. Kapitalen kan sikres via regionale midler og EU-midler.

Akademikere øger eksporten

3) Politikerne bør iværksætte særlige initiativer der kan få akademikere ud i erhverv med få akademikere (fx vækstpilotordning inden for eksport) bl.a. i dele af servicesektoren. Det kan være med til at stimulere virksomhedernes interesse for at udbyde deres ydelser på et internationalt marked.

MADE-samarbejdet skal leve videre

4) Politikerne bør sikre kapital til forskning i ny industrideknologi. Det er afgørende for at bevare danske produktionsarbejdspladser i Danmark i fremtiden. I 2018 bør der blandt andet sikres tilførsel af midler til at fortsætte MADE-samarbejdet (Manufacturing Academy of Denmark), for da udløber den eksisterende bevilling.

Flere eksperter i produktionsteknologi

5) Universiteterne bør uddanne flere medarbejdere, der kan bidrage til fastholde og udvikle produktion i Danmark. En række kompetencer bl.a. inden for produktionsteknologi vil være afgørende for at lokale og regionale virksomheder kan overleve på et stadig mere konkurrenceudsat globalt marked.

9. Vi er foran på bæredygtighed, og det skal udnyttes

Danmark har en stærk tradition for at satse på klima, miljø og bedre udnyttelse af ressourcer. I en skærpet konkurrence om råvarer og naturressourcer må vi udvikle en cirkulær økonomi, der repræsenterer en mere miljørigtig og kommercielt bæredygtig måde at tænke produktion og forbrug på.

Den cirkulære økonomi er et opgør med den kendte lineære form, hvor virksomheder producerer en vare og sælger den til forbrugeren, som smider den ud, når den er brugt. I cirkulær økonomi redesignes produkterne, så mindst muligt går til spilde, når produktet er udtjent. Et fokus på reparation og genbrug indebærer, at affald medtænkes og forebygges allerede i designfasen, så værdier bliver i kredsløbet.

I Danmark har vi også traditionelt været gode til bæredygtigt design og genanvendelse, og vi har en række styrkepositioner inden for bl.a. vedvarende energi og spildevands- og affaldshåndtering. Disse styrkepositioner hænger nøje sammen med den forskningsindsats og de ramme-

betingelser, vi har udviklet. Der skal dog i højere grad skabes incitamentsstrukturer, der kan få den almindelige dansker og den enkelte virksomhed til at ændre adfærd.

Målsætninger:

Danmark som verdens bedste testland

Danmark skal fungere som udviklingslaboratorium og testland for at skabe bæredygtige løsninger inden for klima, miljø og ressourcer og for at fremme en cirkulær økonomi.

Bedre styr på ressourcerne

Virksomhederne i Danmark skal blive mere ressourceeffektive og samtidig sikres adgang til de nødvendige råstoffer, så vores levevilkår og produktionsgrundlag sikres.

Mere deleøkonomi og nye forretningsmodeller

Danmark skal have større fokus på deleøkonomi og nye forretningsmodeller knyttet dertil.

I front med "Smart Energy"

Danmark skal være i front på "Smart Energy", og målet er et 100 pct. vedvarende energisystem.

Velforberedt på klimaforandringer

Danmark skal udnytte vores stærke klimamålsætning til at gøre os robuste over for klimaforandringerne og mindske udledningen af klimagasser.

Initiativer:

Sådan vælger vi bæredygtigt

1) Politikerne bør udarbejde en handlingsplan med incitamenter til, at virksomheder og husholdninger vælger bæredygtige løsninger i hverdagen og fremmer den cirkulære økonomi.

Nye forretningsmodeller baner vejen for en deleøkonomi

2) Politikerne bør igangsætte et forskningsprojekt, der har til formål at udvikle ny viden om og redskaber til at iværksætte nye forretningsmodeller til deleøkonomi.

Virksomhederne skal have styr på ressourcerne

3) Politikerne bør styrke det opsøgende arbejde med at gennemgå virksomhedernes ressourceeffektivitet og sikre, at initiativerne også når ud til SMV'erne.

Vi skal stimulere forbrugere og virksomheder til genanvendelse

4) Politikerne bør indføre en mærkningsordning, der stimulerer forbrugerne til at købe produkter, der kan genanvendes, og virksomhederne til at nyttiggøre affaldet, så det, der er affald i én virksomhed, kan genanvendes som råstof i en anden.

Energiteknologier giver konkurrencefordele

5) Virksomhederne bør udnytte incitamenterne til at skabe en vedvarende energiforsyning til at vinde konkurrencefordele og øge dansk eksport af energiteknologier.

Sammen kan vi reducere klimagas

6) Virksomhederne bør bidrage til at nå målet for Danmarks reduktion af klimagas, og politikerne bør stimulere en ændret brugeradfærd.

10. Medvind til dansk design, arkitektur og byggeri

Fokus på det eksperimenterende i arbejdet med arkitektur og design kombineret med stramme miljø- og bygningsregler gør, at dansk arkitektur og design er ved at blive en stærk eksportvare – og et udstillingsvindue for dansk byggeri.

Men for at kunne udnytte det vækstpotentiale, der ligger i de omkostnings-effektive metoder inden for nybyggeri og bygningsrenovering og tilføje produkter ny værdi, må der arbejdes med at inddrage brugerne. Det skal ganske enkelt være mere attraktivt for de mange SMV'er i arkitektur, design og byggebranchen at gå nye veje.

Virksomhederne har brug for økonomiske incitamentter til at indgå i samarbejder om viden og idéudvikling. Akademikere kan etablere og styrke samarbejdet på en måde, der matcher SMV'ernes arbejdsform og ressourcer ved bl.a. at satse på anvendelsesorienteret forskning og afprøvning af nye metoder.

Målsætninger:

Byg om, spar energi og eksporter ideerne

Danmark skal være førende inden for energioptimering og renovering af eksisterende byggeri, både private boliger og erhvervsbyggeri – og udnytte denne position til øget eksport.

Behov for videnløft i byggebranchen

Der er behov for at øge produktiviteten og videnniveauet i byggebranchen ved at tilføje ny viden om nye materialer gennem efteruddannelse, men også ved at øge indsigten i de muligheder, der ligger i logistik og digitalisering.

Sammen og på tværs af fag finder vi løsninger

Virksomheder og universiteter skal styrke det tværfaglige samarbejde inden for byggeri, arkitektur og design.

Design skal tidligt ind i produktionen

Flere virksomheder skal stimuleres til at inddrage design tidligt i produktionen for derved at vinde en konkurrencefordel.

Initiativer:

Flere testcentre nu!

1) Politikerne bør tage initiativ til, at der investeres i at udvikle testcentre for nye løsninger inden for design, arkitektur og bæredygtighed.

Industrielt byggeri er smartere

2) Virksomhederne bør øge produktiviteten og kvaliteten i byggeriet, bl.a. ved at udbrede anvendelse af industrielt byggeri, hvor hele eller halve lejligheder bygges på fabrik og ankommer næsten færdige til byggepladsen.

Flere eksperimenter i byggeriet

3) Politikerne bør skabe incitamenter, der stimulerer samarbejdet mellem arkitektvirksomheder, ingeniørvirksomheder og materialeproducenter om projekter, hvor der eksperimenteres med materialer og udvikling af nye løsninger inden for energirenovering og bæredygtigt byggeri.

Energirigtige boliger de luxe

4) Politikerne bør indføre økonomiske incitamenter, der kan stimulere energirenovering og -effektivisering af den eksisterende boligmasse.

Der er penge i energirenovering

5) Kommunerne bør have flere incitamenter til energirenovering, og det skal være lettere for virksomhederne at løse opgaven. Der bør indføres mere totaløkonomiske betragtninger i kommunernes og regionernes valg omkring igangsætning af nybyggeri frem for renovering.

11. Sundhedssektoren som potentiel vækstmotor

Udviklingen i retning af en aldrende befolkning, flere kronikere, flere med livsstilssygdomme og øgede forventninger til de mange nye muligheder for pleje og behandling skaber både store udfordringer og store muligheder.

Danmark har en stærk sundhedssektor – både offentligt og privat – og derfor har virksomhederne alle muligheder for, i samarbejde med det offentlige sundhedsvæsen, at løfte udfordringerne og udvikle nye velfærds- og sundhedsløsninger – også til eksport. Eksempelvis har kombinationen af et velfungerende offentligt sundhedsvæsen, internationalt førende sundhedsvidenskabelig forskning og store globale lægemiddelvirksomheder gjort det muligt for virksomhederne at udvikle nye lægemidler og skabe vækst og beskæftigelse i Danmark.

Udfordringen bliver nu at sikre et fortsat frugtbart samarbejde mellem det offentlige sundhedsvæsen og de private virksomheder om at skabe innovation i sektoren. Der skal tages udgangspunkt i en helhedsorienteret tilgang til sundhed og tænkes i helhedsløsninger for den enkelte borger

og medarbejder. Det bliver også en udfordring at sikre tilstrækkeligt med talenter til innovationsafdelingerne, så virksomhederne fortsat vil lokalisere sig i Danmark.

Målsætninger:

Vækstmulighederne i sundhedssektoren skal udnyttes

Danmark skal fokusere på at udnytte vækstmulighederne i sundhedssektoren og det lovende private marked inden for velfærds- og sundhedsløsninger, fx forebyggelse, nanoteknologi, medicoudstyr og medicin.

Sundhedsvæsenet skal teste nye løsninger

Det danske sundhedsvæsen skal være testlaboratorium for afprøvningen af nye velfærds- og sundhedsløsninger uanset om de er udviklet i offentligt eller privat regi.

Danske sundhedsløsninger som eksportvarer

De globale muligheder for afsætning af velfærds- og sundhedsløsninger

skal medtænkes fra start, både når det handler om eksport af teknologiske løsninger og om model- og systemeksport.

Flere sundhedsfolk skal styrke danske virksomheder

Der skal uddannes tilstrækkeligt sundhedsfagligt personale til virksomhederne og ikke kun til det offentlige sundhedsvæsen.

Brug patientoplysninger med respekt og følsomhed

Når patientinformationer anvendes til forskning, udvikling og test af nye løsninger også til kommerciel brug, skal borgerne kunne have tillid til, at persondataloven overholdes, og at følsomme oplysninger behandles fortroligt og i respekt for borgernes privatliv.

Initiativer:

Samarbejde om sunde løsninger

1) Politikerne bør udarbejde en handlingsplan for, hvordan det offentlige sundhedsvæsen bedst bidrager til at igangsætte udviklingen af nye velfærds- og sundhedsløsninger og bliver en offensiv og aktiv partner i samarbejdet med virksomhederne.

Danmark som demonstrationsland

2) Politikerne bør afsætte flere midler til strategisk forskning og demonstrationsprojekter med henblik på konkrete udviklingsprojekter inden for velfærds- og sundhedsløsninger.

Sund(heds)eksport

3) Politikerne bør give virksomhederne bedre mulighed for at drage nytte af viden og kompetencer i det offentlige sundhedsvæsen til udvikling af konkrete produkter og services til eksport.

Flere folk med forstand på sundhed

4) Politikerne bør give universiteterne mulighed for at uddanne flere sundhedsfaglige kandidater, herunder bl.a. læger, farmaceuter, "medicoingeniører, veterinærkandidater og kandidater i bioinformatik til at arbejde i det private erhvervsliv.

Delestillinger til læger

5) De faglige organisationer og politikerne bør skabe mulighed for delestillinger, hvor læger kombinerer ansættelsen i det offentlige sundhedsvæsen med ansættelse i en privat virksomhed med det formål at forske, udvikle og kommercialisere sundhedsløsninger. Der skal være opmærksomhed på eventuelle habilitetsproblemer ved konkrete delestillinger.

Pas godt på de personfølsomme oplysninger

6) Politikerne bør sikre, at der ikke sker misbrug eller uønsket videregivelse af borgernes personfølsomme oplysninger, når de anvendes til forsknings- og udviklingsprojekter.

**Akademikerne er
et fællesskab
af 25 faglige
organisationer:**

